

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . 1-70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat 15 "
 za trikrat 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Italija in Jugoslavlani.

Angleški glas.

Znani Anglež dr. Seton Watson (Scotus Viator) je v balkanskem komiteju v Londonu predaval o slovanskih interesih v Dalmaciji. Balkanski komitej je na podlagi sir Artura Evans sprejel tudi resolucijo, v kateri sicer pozdravljajo nastop Italije, a obenem ugovarjajo, da bi se južni Slovani razcepili.

V listu »Manchester Guardian« priobčuje dne 13. maja sir Evans zanimivo pismo, ki je zanimivejše še zato, ker sir Evans spada med največje poznavalce zapadne Evrope, posebno našega Primorja in Dalmacije.

V pismu pravi, da je cena Italiji za njeno udeležbo previsoka: svoboda Jugoslovancov, ki je vsled tajnih dogovorov z Italijo resnično v nevarnosti. Pogajanja so se začela v Rimu, so se nadaljevala v Parizu in bila končana v Londonu v francoskem poslaništvu. Vršila so se v duhu starega Metternicha ter so bila vsled tega tako tajna in za hrbtom Srbov. Dogovori med tropsporazumom in Italijo, akoravno v principu rešeni, gredo preko meje etnografsko dovoljene. Italija dobi severno Dalmacijo s Šibenikom, ozadje in otoke dinarske črte. Nadalje hoče Italija obe veliki luki Trst in Reko. Prebivalstvo je do 95 odstotkov hrvaško-srbsko. 600.000 do 700.000 Hrvatov bi moralo biti podvrženih tujemu narodu.

Francija je privolila iz nepoznanja razmer, saj govori v uradnem poročilu o popolnoma srbskem mestu kakor je Dubrovnik kot o »italijanskem«.

V Rusiji je vpliv svetega Sinoda za to, da bi Italija ločila katoliške Hrvate od pravoslavnih Srbov in Črnogorcev. Vendar je bilo od strani zavezniškov treba velikega pritiska, da se je Rusija v dalmatinskem vprašanju udala.

Proti italijanski politiki, postaviti mejo v sredo bodoče jugoslovanske federacije, se že dvigajo glasovi iz Francije. Italijanska politika ogrožuje Pašičevo stališče v Srbiji, kjer po zasebnih poročilih že žele po premirju z Avstrijo. Poleg tega ta politika onemogoča vsak sporazum med Srbi in Bolgari glede Macedonije. Ta dalmatinska pustolovščina ne bo prinesla Italiji blagoslova. Moramo vprašati: Je li Anglija udeležena pri takem dogovoru proti jugoslovanski Uniji ali ne?

»Manchester Guardian« pravi k temu, da dopis navaja prve podrobnosti za Anglijo.

Ce je res tako, kakor se poroča, bi bila to zelo resna stvar. Princip, ki se zanj bje Anglija, je svoboda narodov. Tak dogovor bi bil slabo znamenje. Tak sporazum bi omogočil za bodočnost vire novi vojski, eno za ustanovitev slovanske edinosti, drugo za osvoboditev Bolgarov v Macedoniji. Srbom bi vzel pogum, sporazum z Bolgari onemogočil, Avstriji zopet pridobil simpatije Jugoslovancov, ententi pa zadal težak moralni udarec.

Upanje je, da Italija to uvidi. Vsekakor je treba angleško ljudstvo in njegov parlament poučiti o tem, preden se Anglija udeleži takega pakta.

Dogodki so potrdili istinitost te krave kupčije. Upamo, da se uresniči tudi logične posledice, ki pomenijo moralni in vojaški polom onih, ki so prodali Jugoslovane.

Glas goriških Furlanov.

Državni poslanec dr. Bugatto, ki zastopa v državnem zboru červijanski in trški okraj, piše v svojem glasilu »L'Eco del Litorale« pod naslovom: »Italija uničuje italijansko« fast« med drugim naslednje značilne besede:

»Danes šele moramo verjeti, danes šele so dejstva zlomila našo narodno zavest. Oni del italijanskega naroda, ki

je združen v nacionalni državi in ki ima ravno zato dolžnost s celo svojo močjo varovati dobro ime italijanske narodnosti, je to ime pokril z neizbrisno sramoto.

Italijansko orožje se je dvignilo proti Avstriji, prijatelju in zavezniku. Zaslepljena ali blazna je povzročila Italija zločin prelomljene zvestobe, nevarnost grozne vojske, uničenje italijanskih državljanov, italijanskih dežel. Mi Italijani ob meji smo napadeni, ponižani, uničeni od strani onih vojakov, ki so v imenu osvobođenja dvignili nož izdajstva.

Toda Italija in svet naj ve, da Italijani Avstrije ravnanje Italije obžalujejo, se zgražajo nad njim in je proklinjajo. Daleč preko meja Italije smo branili svojo narodnost in le s smrtjo nehamo biti Italijani; toda najgroznejši suneč proti italijanstvu je prišel od kraljestva Italije letos v maju l. 1915. Pred sodnim stolom zgodovine hočemo biti prvi najhujši obtožitelji. Sodbja je izrečena, kazen je v božjih rokah. Kdo ve, če in kdaj pride odpuščanje. Italijani Avstrije! Skrijmo svoj obraz v sramu radi velike krivde, ki ni naša krivda, toda boleš, ki nas razjeda, naj nas ne vpočne. Naša vest je čista in našo sramoto in našo boleš dele z nami Italijani, ki so prosti verig framazonstva v Italiji.

Italijanski katoličani in vojska.

Katoliška »Difera« v Benetkah, rajni papež Pij X. je ta list zelo podpiral, je pisala o premenjenem stališču italijanskih poslancev, da jim manjka srčnosti, kljubovati struji, ki vlada izven zbornice. Salandra, ki je vedno polagal važnost na to, da ga podpira javno mnenje, se pusti potiskati, mesto da bi sam vodil. Položaj je zelo nevaren. Če bi opazovali samo površno, bi človek sodil, da gre le za vojsko, s katero naj se izvedejo narodne aspiracije, dejansko se pa skrivajo za domoljubno gorečnostjo prekućijski krogi. Minuli dnevi med ministrsko krizo so bili resni zaradi izgrediv, a še bolj zato, ker so se pojavila stremjenja proti monarhiji. Na strani odkritega navdušenja za vojsko stoji kakor na straži kot čuvaj in priganjač zli duh prekucije, z eno besedo, stoji framazonstvo, ki vzplamtuje strasti. Z navideznimi domoljubnimi izgedi pripravljajo nabiralne čete za vstajo.

Pričakovati je bilo že zato, da bi se ne bili vdali katoliški poslanci v zbornici sili in da bi bili morali odkrito in prostodušno zastopati katoliško pravstveno postavu, ki zametava osvojevalno vojsko. Katoliški listi so zagovarjali načelo, da so bili dolžni upirati se vojski, dokler še ni bila sklenjena stvar. V tistem trenutku, ko nesreče ni mogoče več zabraniti, se mora služiti domovini. Katoliška »Concordia« piše: Dokler še ni bilo rešeno vprašanje o miru ali o vojski, smo sodili, da smo dolžni nastopiti proti pristašem vojske. Ko je pa odgovorno mesto odločilo, se morajo zasebni nazori posameznikov podrediti skupni misli naroda. Pozivamo zato na narodno slovo. Drugače pa sodi »Unita cattolica«, ki piše: Niti besedice ne rečemo, ki bi se mogla tolmačiti tako, da kaj odgovorni vladi očitamo. Ničče nam pa ne more zabraniti svobode in pravice, da pribijemo sledeče grenko dejstvo: V tem trenutku slavljemo zmago najtemnejših elementov, vesele se najnemirnejše in najškodljivejše skupine, pred vsem rak-rana vseh in osobito našega naroda: svobodno zidarstvo. Koristi in močnost domovine so le pretveza, ker je domoljubnost gotovih ljudi (misli na Abrahamovce, ki neomejeno poveljujejo svobodozidarstvu) le predobro znana. Obžalujemo, ker je svobodozidarstvo našlo ob svoji akciji zaveznike tudi tam, kjer bi jih bili najmanj pričakovali. Strah, da bi ne bili razkrinkani kot sovražniki domovine, je omajal tudi posameznike med tistimi močmi, ki zavzemajo v naših organizacijah častna in odlična mesta; vsled česar je nastala zmešnjava in negotovost tudi v takih krajih, kjer bi bili lahko katoličani, ne da bi kaj pozvali mno-

žice k pobuni, razvili izredno uspešno delo proti vojski. — Tako »Unita cattolica«, kar dokazuje, da je narodno kričanje potisnilo posamezne katoličane na pota, ki se ne vjemajo z načeli katoliške pravne postave in da v šovinističnem viharju niso bili srčni in odločni dovolj, da bi se mu bili ustavili in da bi bili branili prava načela. To naj bi si osobito zapomnili tisti, ki tudi zdaj zrabljajo udeležbo nekaterih katoličanov pri vojskini hujskariji v Italiji za priljubljeno jim gonjo »proti klerikalcem«.

Avstrijsko razmerje do Italije.

Bivši minister dr. Albert Gessmann je te dni izjavil:

Navajeni smo, da v politiki pogrešamo tisto dostojnost, katere je v zasebnem življenju samoobsebi umevna, ali kar se je sedaj v trozvezi zgodilo, pač presega vse meje tudi v mednarodni politiki. Kakor znano, se ima nekdanje savojsko kraljestvo za to, da se je dvignilo do velesile, zahvaliti Francozom, ki so leta 1859. pripomogli do osvojitve Lombardije, tedaj ne zmagi lastnih čet, ampak samo pomoči Napoleona III., ki je s francosko armado obvaroval Italijane pred težkim porazom. Zato so pa takrat morali iztrgati biser iz savojske krone: odstopiti Franciji Nizzo in krasno rivijero. In leta 1866. jim je prinesel poraz njihove armade pri Kustoci po navodih Albrehtu kraljestvo Benečijo, za kar se imajo zahvaliti takratni zvezi s severno Nemčijo. Zadnji trideset let sem se je Italija s pomočjo trozveze, torej z zvezo z Nemčijo in Avstrijo, polagoma dvignila do velesile. Edino ta zveza je varovala Italijo pred ponovno nameravanimi

napadi Francije, bila je rešilno kritje pri ponesrečeni abesinski vojski, omogočila ji je, da se je finančno opomogla. Izkratkaj: za to, kar je Italija danes, se ima zahvaliti trozvezi.

Tudi sedaj Avstrija ni nelepo postopala z Italijo. Ponudila ji je prostovoljni odstop znatnega ozemlja, da se olajša notranje-političen položaj dinastije nasproti iredentizmu in prostozidarskim ložam, ki kuhajo maščevanje proti Avstriji, in ni za to zahtevala ničesar drugega, kot da obdrži prijateljsko nevtraličeto. Ne strah ali slabost je privedla avstrijske državniške do tega koraka, marveč stremjenje, da dosedanjim zaveznikom in posebno nositelju monarhistične misli olajšajo položaj in dinastijo tudi za bodoče zagotovijo. Tembolj nesramna je nevhaležnost italijanske vlade, sramotna zahrbitost napram tridesetletnim zvestim zaveznikom.

Vendar nečemo dalje kritizirati tega dejanja, marveč odgovarjamo na sramotno izzivanje italijanske vlade le to-le: Avstrijski narodi so v skoro desetmesečnih bojih z redko požrtvovalnostjo in patriotično zvestobo v zvezi s svojim zaveznikom svezni odbili v tropsporazumu združene velesile in njih male pomagače: Belgijo, Srbijo in Črnogoro. Naj tedaj tudi novi sovražnik, prejšnji zaveznik, občuti ostrino avstrijskega meča. Mogoče bo še globoko obžaloval, da je brezvestna vlada zapeljala italijansko ljudstvo k nezvestobi in mu naprtla strašne bolečine vojske.

Naša mornarica ob italijanskem obrežju. — Obmejni boji z Lahi.

BRZOJAVNO URADNO POROČILO
 o nastopu našega brodogoja jutraj
 24. majnika slove:

Dunaj, 25. maja. C. kr. kor. urad
 ob 12. uri 30 minut popoldne:

Danes pred solničnim vzhodom, torej natančno 12 ur po vojni napovedi od strani Italije je c. in kr. mornarica istočasno izvršila celo vrsto uspešnih akcij na vzhodni obali Italije od Benetk do Barlette (na jugu Italije).

Benetke bombardirane.

Na Benetke je mornariški letalec zagnal 14 bomb, zažgal arzenal, močno poškodoval torpednega rušilca, kolodvor, sode za olje in je metal bombe na hangerje na otoku Lido.

Naše ladje pred italijanskimi strelskimi jarki.

Torpedni rušilec »Scharfschütze« je vdrl v zelo ozki kanal Porto Corsini in se je naenkrat znašel neposredno pred docela zasedenim strelskim jarkom. Velik del popolnoma presenečene posadke je bil postreljen, na kar so še tri velike zakrite obrežne baterije začele silovito streljati iz približno 18 cm topov na križarko »Novara« in torpedni čoln »30«, ki sta ležala pred kanalom. Čoln je bil zadet v častniško oboednico, bil je ranjen en mož, in čoln je dobil luknjo. »Novara« je nadaljevala ogenj, da bi pomagala rušilec in torpednemu rušilec iz njihovega težavnega položaja, obstreljevala strelski jarek, razrušila eno vojašnico, je pa bila sama zadeta. Linijski poročnik Peršič in 14 mož je mrtvih in več lahko ranjenih. Sovražnikove izrube so pa morda 10- do 20krat večje. »Scharfschütze« se je vrnil popolnoma nepoškodovan, torpedni čoln št. 30 pa je pripeljal z luknjo v Pulj.

Porušeni železniški mostovi, kolodvori i. t. d.

V Brindisi je oborožena križarka »St. George« obstreljevala kolodvor in most,

V Senigalliji je Nj. V. ladja »Zrinski« razrušila železniški most, vodni stolp, pristaniško napravo, kolodvor in en vlak in je zadnjega do polovice in neko bližnje poslopje pa popolnoma požgala.

Pogubonosni obisk naših ladij v Jakinu.

V Jakinu (Ancona) je sestavni glavni del mornarice obstreljeval vse utrdbe artiljerijskega in kavalerijskega taborišča ladjedelnice, električno centralo, kolodvor, gazometer, skladišče petroleja, semafor in radio brzajavno postajo in je s križnim ognjem povzročil velikansko škodo. Dva parnika v luki sta potopljena. Razbita je tudi ena novo zgrajena ladja, ki je čakala v ladjedelnici, da jo ravnokar izpuste v morje. Samo ena lahka baterija in nekaj strojnih pušk se je upiralo dvema rušilecema. Na edini moderni utrdbi »Alfredo Savio« je sicer ob začetku obstreljevanja stalo moštvo pri topovih, toda dva naša letalca, ki sta pripeljala ravno v pravem trenutku, sta jih pregnala tako temeljito, da se niso več vrnili. Ta dva letalca in še neki tretji so zmetali 30 bomb na zrakoplovno lopo v Chiaravalle na suhi strani in na več vojaških objektov.

Brezuspešen nastop sovražnih zrakoplovov.

Zrakoplov Citta di Fomara je zagnal brez uspeha več bomb proti ladji »Zrinski« in je poizkušal napasti odhajajoče brodogoje, pa se je kmalu izgubil v daljavo, ko sta priletela dva letalca, ki sta pa že prej vse svoje bombe zmetala. Ravno isti ali morda kak drugi zrakoplov je naša mornarica že ob pol 1. uri ponoči zapazila na pol poti Pulj — Jakin v nasprotni smeri, in sicer brez dvoma na potu Pulj. Ko sta pa dva letala, ki sta ga spremljali, pred ognjem topov zbežali, se je zrakoplov tudi takoj obrnil in izgubil proti severozahodu in ni, kakor se zdi, našega

Nashe ladje obstreljujejo nadaljne železniške mostove in rušijo svetilnike.

Nj. V. ladja »Radecki« je obstreljevala in poškodovala železniški most čez reko Pondeza.

Nj. V. ladja »Admiral Spaun« s štirimi rušilci je obstreljevala železniški most čez reko Sinarca, kolodvor in črpalnico itd., v Campo Marino je porušila semafor v Tremiti in je poškodovala onega v Torre di Mileto.

Boj na morju pri Barletti. En sovražni torpedorušilec uničen.

N. V. ladja »Helgoland« s 3 rušilci torpedovk je obstreljevala Viesto in Manfredonina ter je pri Barletti zadela na dva italijanska rušilca, ki ju je takoj začela obstreljevati in zasledovati. Eden je ušel, drugega, »Turbina«, sta naša rušilca »Csepel« in »Tatra« potisnila proti Pelagosi. Granata ga je zadela v oddelek za stroje in kotle ter je goreč in potapljač se obležal, ker ni mogel več voziti. Udal se je. »Csepel« »Tatra« in »Lika« so rešili 35 mož posadke, med njimi poveljnika, častnika in načelnika strojnega oddelka ter jih ujeli. Reševalna dela sta motili dve iz severovzhoda na 9000 metrov bližajoči se bojni ladji tipa »Vittorio Emanuele« in ena pomožna križarka. V boju, ki je sledil, je bil »Csepel« neznatno zadet; pri tem je bil en mož težko, dva lahko ranjena. Na sovražni ogenj so »Helgoland« in rušilci očividno z dobrim uspehom odgovarjali. Najbližja razdalja 8000 metrov. Po kratkem času so bile naše ladje izven strelske razdalje. Izven navedenih c. in kr. mornarica ni imela nobenih drugih izgub.

Barletta leži na vzhodnem obrežju spodnje Italije v Apuliji okoli 150 km severozahodno od Brindisi. Razdalja med Benetkami in Barletto znaša okoli 550 km zračne črte. Chiavalle leži v okrožju Ancone, približno 18 km od tega mesta v notranjosti dežele.

Arzenal v Benetkah je ena najstarejših in največjih zgradb. Leži v jugovzhodnem delu mesta, severno od ljudskega drevoreda. Arzenal so ustanovili leta 1104., leta 1304. prezidali in pozneje večkrat razširili. Ko so bile Benetke na vrhuncu svoje moči, je bilo zaposleno v arzenalu 16.000 delavcev. Na obeh straneh vhoda stojijo štirje starodavni mramornati levi, katere so leta 1687. prepeljali iz Pireja. V notranjosti se nahaja na dvoru muzej lavijskih modelov, med drugimi model slavne ladje »Bucintoro«, na kateri je dož vsako leto na praznik Vnebohoda praznoval poroko Benetk z Adrijom, s tem da je vrzel prstan v morje. Razun tega je v arzenalu krasna zbirka orožja in načrtov.

Semafor je optični (svetlobni) brzojav, ki posreduje promet ladij s suho zemljo.

Laško brodovje ostane pasivno?

Milan, 25. maja. (K. u.) Mornariški strokovnjak lista »Corriere della Sera« piše: Italija ve, da posebno na morju le s pomočjo težkih žrtev lahko pričakuje zmage. Poleg tega so vsled bližine jadranskih obal izpadi avstrijske mornarice proti italijanskemu obrežju, katero je komaj mogoče braniti, izredno lahki in italijanska mornarica bo dobro storila, če ostane tako pasivna kakor angleško brodovje proti nemškemu napadom na Hartlepool itd. Končne zmage Italiji ne izostane, četudi italijanska mornarica ne bo deležna slavnih činov. Odločno vodena italijanska mornarica se seveda želi očistiti sramote, katero ji je nekoč pri Visu napravila nesposobnost in bojzljivost njenega voditelja, ne pa premoč Teggethoffa.

Rešpekt pred našo mornarico.

»Reichspost« poroča: »Corriere della Sera«, ki je najbolj ščuval na vojsko, sedaj svari italijansko javnost pred prevelikim optimizmom. — Zmaga proti Avstriji na morju se bo dala dobiti le s težkimi žrtvami, kar se vidi pri francoski mornarici, ki je dosedaj izgubila v Jadranskem morju dva velika oklopna križarja, ki sta imela 36.500 ton. Avstrijska mornarica je dosedaj izgubila samo malo »Zento« s 2600 tonami. Dalmatinsko obrežje je sijajen pomorski temelj.

Francoski prijatelji morajo že vedeti, kedaj je francoska mornarica v Adriji izgubila en dreadnought. Francozi so dosedaj priznali sami izgubo »Leona Gambetta«. (Op. ur.)

Avstrijski podmorski čolni se pojavljajo.

Rim, 25. maja. (Kor. ur.) »Popolo d'Italia« poroča: Kapitan parnika »Firenze« je sporočil pristaniškemu poveljstvu v Livorno, da je v bližini

Spezie opazil podmorski čoln, ki je bil najbrže avstrijski.

Italijanska »zmaga« pred Jakinom.

Lugano, 25. maja. (K. u.) Katoliški »Corriere d'Italia« je vzbudil silno navdušenje s posebno izdajo, v kateri poroča o veliki zmagi italijanskega brodovja pred Jakinom. Takoj se je organizirala slovesna manifestacija pred mornariškim ministrstvom.

× × ×

Avstrijsko uradno poročilo o obmejnih bojih z Italijani.

Dunaj, 25. maja. Uradno se poroča: Na jugozahodu so na tirolski in koroški meji tu in tam prodrli manjši sovražni oddelki, po večini alpinci; kjer so zadeli na naše postojanke in bili obstreljevani, so se takoj obrnili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Vpad laške konjenice.

Osmi sovražnik je svoj »osvojitni« pohod že pričel. Kakor je poročalo že včerajšnje urad. poročilo, so pri Strassoldo v Furlaniji že zapazili laško konjenico. Gre tu za poizvedovalno konjenico, ki je najbrže že predvčerajšnjim odšla iz Palmanuove, kjer je bil stalno nastanjen en konjeniški polk. Strassoldo je mal obmejni kraj, 5 km južno od stare italijanske trdnjave Palmanuove. Imenovan kraj je 1 km oddaljen od laške meje in leži 5 km severno od postaje Červinjan železniške proge Tržič (Monfalcone)—Benetke. Strassoldo se v vojni zgodovini ne omenja prvič. Leta 1797. so se tu vršili ljuti boji zadnjih čet Avstrijcev pod nadvojvodo Karlom proti Francozom pod generalom Bernadotom, ki je prisilil nadvojvodo, da je izpraznil črto Taljament, nakar so se avstrijske čete umaknile do Gradiške.

Armado povelje maršala nadvojvode Friderika.

Dunaj, 25. maja. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Njegova c. in kr. Visokost maršal nadvojvoda Friderik je izdal armadno povelje z naročilom, naj se takoj razglasi vsem c. in kr. četam in naznani tudi podrejenim nemškimi četam. Armadno povelje najprej doslovno prinaša o priliki italijanske vojne napovedi izdani manifest Nj. c. in kr. Veličanstva in nadaljuje:

»Vojaki! Slišali ste v resni uri izgovorjene besede našega najvišjega vojnega gospoda. Te besede označujejo sramotno podlost našega novega sovražnika, ki plačuje dolgoletno zvestobo s sramotnim izdajstvom. Vojaki! Te besede nam pa nalagajo tudi nove velike naloge, katerih rešitev Njegovo Veličanstvo in domovina zaupljivo polagata v naše roke. Ne stopa proti nam častni nov sovražnik. Nel izdajalski dosedanji zaveznik avstrijskih in nemških zmagami ovenčanih armad in brodovij, ki po 10mesečnem vročem borenju proti pol sveta stojte nepremagane in trdnješe kot kdaj, nas zavratno napada za hrbtom. Dolžnost nas vajo, da to brezprimerno zadržanje našega sovražnika s krvjo in železom kaznujemo in mu zopet pokažemo pot, katero so mu nekoč že naši predniki pokazali pri Mortari in Novari, pri Kustoci in Visu. Naš vroče ljubljani naj-

milostnejši gospod, ki je vse poskusil, da bi nam in našim zaveznikom prihranil to novo poskušnjo, hoče v nas najti duha Radeckega, nadvojvode Albrehta in Teggethoffa. Mi hočemo biti njih vredni vnuki. Mnogo sovražnikov, obilo častil to naj bo naš bojni klic. Tako pozdravimo svojega vzvišenega cesarja in kralja in naše zveste zaveznike, tako pozdravimo mi na severu svoje tovariše, ki stoje na jugu pripravljene, da kljubujejo sramotnemu vpadu za našim hrbtom, dokler tudi na jugu ne bo napočil dan, ki bo prinesel krvavo maščevanje. Vojaki! Brez obotavljanja, veselega poguma nad novega sovražnika! Z božjo pomočjo in v zvestem sovražnem bratstvu z našimi zavezniškimi tovariši bomo znali tudi njega premagati.«

Nemška poslanika pri Vatikanu se nastanila v Švici.

Bern, 24. maja. (K. u.) Švicarski politični departement je obvestil vlado Kantona Tessino, da bosta poslanika Prusije in Bavarske pri Vatikanu za časa vojne bivala v Luganu ter je vlado naprosil, da v ta namen vse potrebno ukrene.

Italijanski konzuli zapustili Dalmacijo.

Zader, 24. maja. (K. u.) Krajna oblastva so v vseh mestih na dalmatinski obali izročila italijanskim konzularnim funkcionarjem potne liste, na kar so že danes čez Bosno in Hercegovino zapustili deželo.

Naše pravočasne priprave proti Italiji.

Dunaj, 24. maja. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Nad trideset let zvezani z avstro-ogrsko silo, nam padata sedaj italijanska armada in mornarica v hrbet. Od začetka evropske vojne je Italija pospešila svoje oboroževanje proti nam, na Beneškem in v obmejnem pasu, ki meji na naše ozemlje, ukrenila vojaške odredbe, ki se ne bi dale lahko spraviti v soglasje z zveznim razmerjem. To postopanje je moralo po današnjih izkušnjah z našim zaveznikom vzbuditi resne pomisleke. Misel, da bi mogla Italija, pozabivša na čast, preiti v tabor naših sovražnikov, se ni dala več zavrniti. Ko se je potem spomladu vedno jasneje kazalo, da je italijansko armadno vodstvo pripravljalo izdajalski napad na naše, z rusko premočjo boreče se armade in zbiralo čete v obmejnem ozemlju, smo se morali odločiti, da ukrenemo primerne protiodredbe. Obmejni pas proti Italiji se je pripravil za močnejši boj. Neglede na grozečo nevarnost na jugozahodu so se operacije proti Rusiji s celo silo nadaljevale in se je mogel še ta mesec doseči veliki uspeh v zapadni in srednji Galiciji. Sedaj, ko je sramotno izdajstvo zaveznika postalo dejstvo, bodo nemške in avstro-ogrske, bojev in zmag vajene čete znale nastopiti proti najničvednejšemu med vsemi sovražniki.

Grof Stürgkh pri cesarju.

Dunaj, 24. maja. (K. u.) Njegovo Veličanstvo cesar je danes dopoldne sprejel ministrskega predsednika grofa Stürgkha v daljši posebni avdienci.

Izjava ogrske vlade.

Budimpešta, 24. maja. (Kor. urad.) Ogrski tel. kor. urad poroča: Vlada bo 26. t. m. v seji drž. zbora dala izjavo o zunanem političnem položaju. Iz

istega vzroka bo tudi zbornica magnatov ta dan ob 5. uri pop. imela sejo.

Ustavljen brzojavni promet.

Dunaj, 24. maja. (Kor. ur.) Dne 23. maja se je ustavljal poštini in brzojavni promet z Italijo; dalje zasebni brzojavni promet iz in na Hrvaško, Slavonsko, Koroško, Kranjsko, južno Štajersko južno od črte Radgona—Golovec (Kor. alpe), Tirolsko (južno od Brennerja), iz in v Bosno, Hercegovino in Dalmacijo z otoki; tudi v navedenih deželah, oziroma ozemljih samih je zasebni brzojavni promet ustavljen.

Promet na progah državne železnice.

Dunaj, 24. maja. (Kor. ur.) V torek dne 25. maja stopi v veljavo že naznanjena omejitev prometa brzih in osebnih vlakov na črtah c. kr. avstrijske državne železnice. Oni vlaki, katerih promet se ohrani tudi v naprej, se naznanijo z razglasi, ki se nabijejo na postajah pri blagajnah, kjer se izdajajo vozni listki.

× × ×

Ob italijanski meji.

Budimpešta, 24. maja. Posebni poročevalec »Pesti Hirlapa« poroča iz Krmina dne 21. t. m.: Krmin je zadnja postaja južne železnice, komaj dva kilometra oddaljena od meje. Prebivalstvo je v zadnjih razburjenih dneh mesto zapustilo. Na postaji odreja vojaško poveljstvo svoje ukrepe. V petek so vsi Avstrijci zapustili Videm; od prvih jutranjih ur se jih je na tisoče gnetlo na kolodvoru. Toda iz Italije ni prišel noben vlak več, ki bi bil begunce odpeljal na mejo, četudi je italijanska postaja še v četrtek naznanila, da se pripelje 300 beguncev. Na postaji Krmin je bilo več tisoč Italijanov, ki jih niso hoteli prepeljati, dokler ne pridejo naši. Končno so ženske in otroke peš odvedli do obmejnega mostu, moške pa pridržali. Magistrat posluje dalje.

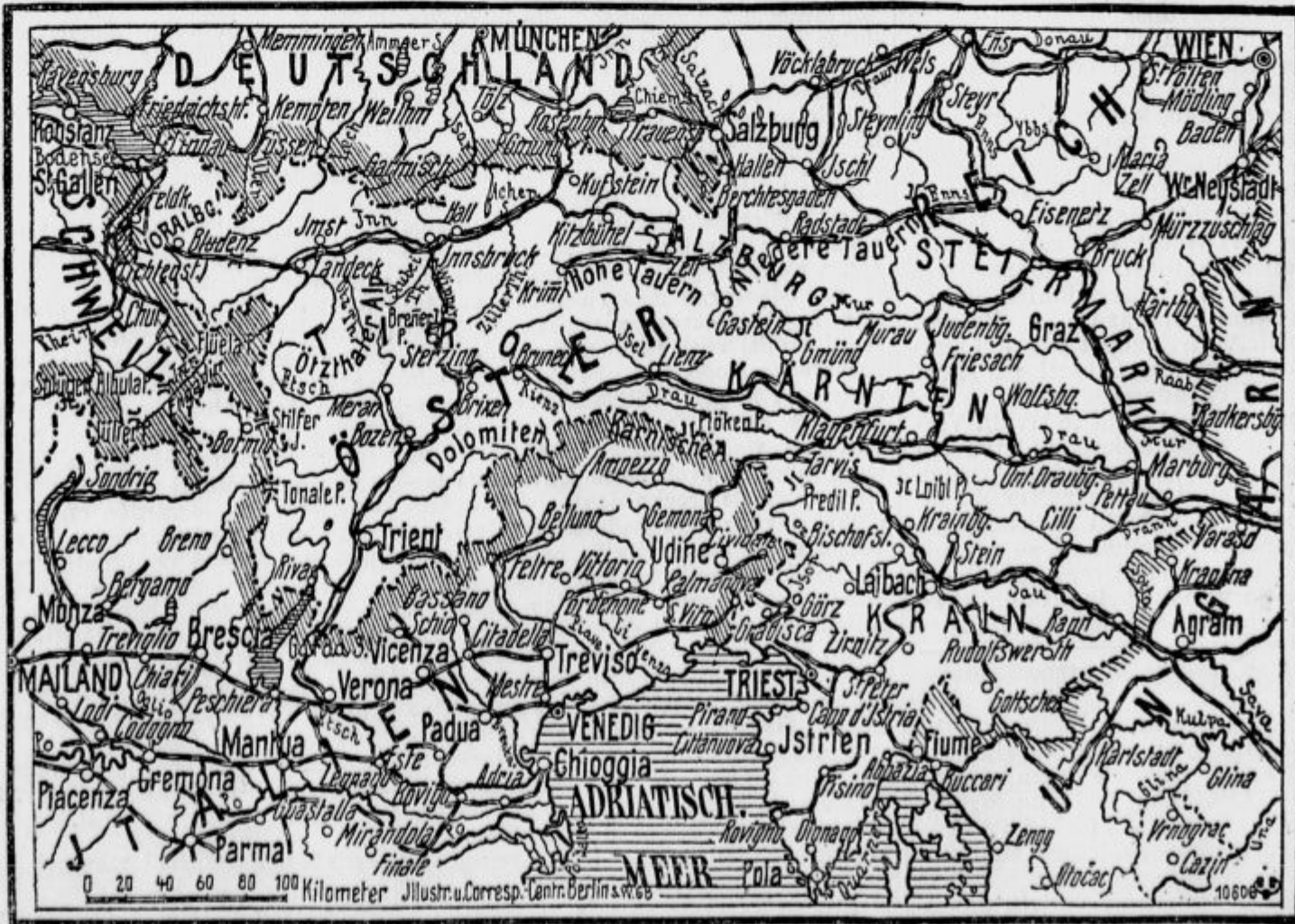
× × ×

Poslaniki se vračajo domov.

Dunaj, 25. maja. Dosedanji italijanski veleposlanik vojvoda Avarna je danes ob 9. uri 20 minut z vsem poslaniškim osebjem s posebnim vlakom zapustil Dunaj, da odide preko Švice v Italijo. Ni se izvršil noben dogodek.

Dunaj, 24. maja. (Kor. ur.) Avstro-ogr. poslanik na kraljevskem italijanskem dvoru je že prejel svoje potne listine in je danes zvečer z osebjem veleposlaništva s posebnim vlakom, ki mu ga je dala italijanska vlada na razpolago, odpotoval v Švico, kjer ga pričakuje avstrijski vlak. V družini bazona pl. Macchia je zapustil Italijo tudi veleposlanik pri sv. Stolicy knez Iv. Schönburg s člani svoje misije. Istodobno je odpotovalo ces. nemško veleposlaništvo, ravnotako pruski in bavarski poslanik pri sv. Stolicy. Kraljevskemu italijanskemu veleposlaniku na Dunaju so se danes ob četrtna dva najst dopolne izročile potne listine.

Lugano, 25. maja. (Kor. ur.) Knez Bülow je zapustil Rim ob pol 10. uri zvečer. S knežjo dvojico je odpotoval tudi ruski poslanik pri Vatikanu, ker je poslovanje nemškega poslaništva pri Vatikanu prestavljeno v Lugano, med tem, ko se bo vzdrževala fikcija, kot da bi poslaništva ostala v Rimu. Zato je v drugem posebnem vlakcu, ki

Avstrijsko laško obmejno ozemlje.

je bil na razpolago bavarskemu poslaniku pri Kvirinalu pl. Tannu, odpotoval tudi bavarski poslanik pri Vatikanu baron Ritter. Niti med vožnjo na kolodvor, niti pri odhodu vlaka se ni ničesar zgodilo.

Lugano, 25. maja. (Kor. ur.) Posebni vlak kneza Bülowa je došel semkaj ob pol 10. uri dopoldne. Drugi posebni vlak z avstrijskim in turškim poslanikom je došel uro pozneje. Pruski in bavarski poslanik pri Vatikanu, ki sta se pripeljala s knezom Bülowom, sta izstopila v Grand Hotelu.

Monako, 25. maja. (Kor. urad.) Korespondenci Hoffmann poroča zunanje ministrstvo: Tukajšnji italijanski poslanik markiz Toretta je popoldne prošil za potne listine. Na Bavarskem pripuščenemu italijanskemu konzulu in podkonzulu je odvzet »eksekvtur«.

Odhod vatikanskih poslanikov.

Odšli so. Italijanska vlada jih je na tihem prisilila in tako vzela sveti Stolic eno največjih pravic. Rimska »Tribuna« piše, da sta se zadnje soboto knez Bülow in baron Macchio pogajala z italijansko vlado glede vprašanja, ali ostanejo vatikanski poslanci v Rimu. Rimska vlada da je izjavila, da ne bo priznala pravic sv. očeta in pa poslanikov, ki izvirajo iz suverenitete in neodvisnosti papeža. Poslaniki morajo tedaj iz Rima. Italijanska vlada sicer izjavlja, da ni res prepovedala, da bi vatikanski diplomati ne smeli ostati v Rimu. Toda resnica se najbolj spozna iz dejstva, da je italijanska vlada dala to izjavo, ko je bil odhod vatikanskih poslanikov že sklenjena stvar.

× × ×

Zaščita avstro-ogrskih in italijanskih državljanov za dobo vojske.

Dunaj, 24. maja. (Kor. ur.) Varstvo avstrijskih in ogrskih državljanov v Italiji je prevzela Španija, varstvo Italijanov v Avstro-Ogrski pa so sprejele Zedinjene države severne Amerike.

× × ×

V Trstu.

V Trstu se je neoficijelno izvedelo »napoved vojske v nedeljo ob pol 5. uri popoldne. Ob 5. uri popoldne je naznanjal »Oservatore Triestino«, da je suspendiran tržaški občinski svet. Ob 7. uri zvečer je okoli 3000 večina tržaških Italijanov in Italijank prodiralo proti italijanskemu konzulatu, katerega so pa stražili kordoni vojaštva. En kordon se je množici posrečilo prodreti, a pol stotnije vojakov je množico potisnilo proč. Vojstvo je množica pozdravljala. Ob pol 8. uri zvečer so bile velike demonstracije pred Piccolovim uredništvom, katerega je množica poskušala zažgati. Nato so demonstrantje kavarno »Volta di Chiozza« popolnoma razbili ter zažgali. Ognjegasci, ki so prihiteli gasiti, so bili izžvižgani. Verdijev spomenik je bil polit s črnolom, čez Verdijevo ime pa napravljen velik križ. Drevje okoli spomenika je izruvano. S spomenika Rossettijevega so vrgli petoglobo zvezdo. »Ginnastico« so popolnoma demolirali in zažgali. Ob pol 10. uri zvečer se je množica zopet zbrala pred Piccolijevim uredništvom, katerega je zažgalo. Prihitelo je vojaštvo in finančna straža, ki pa ognja ni mogla omejiti. Ogenj je trajal do 9. ure dopoldne v ponedeljek. Pred hotelom »Volpich« so bile manifestacije častnikom. Druga skupina demonstrantov je napadla nekaj prodajalen. V ponedeljek je bilo vse mesto v zastavah in prodajalne zaprte. Iz »Ginnastico« so se še v ponedeljek dopoldne dvigali kot hiša veliki plameni. Italijanska tržaška množica je klicala »Abasso Italia«, Abasso le pigne!« (pinje).

Vladni komisar v Trstu.

Iz Trsta se poroča: Namestnik baron pl. Fries-Skene je poveril začasno upravne posle mestne občine tržaške namestništvu svetniku Ivanu Krekich-Strasoldo pl. Treulandu. Župan mu je že izročil občinske posle.

Hrvaški list in vojska z Italijo.

Zagrebske »Novine« pišejo: »V kolikor smo poučeni, ni italijanska vojska na subem niti oddaleč kos avstrijski. Toda italijanska mornarica velja: »Ci sono come due razze« — »Ti dve sta, ko dvoje pasem«, je zagotavljal lanskega leta članu našega uredništva urednik poluradne »Tribune«, kazaje na veliko razliko med italijansko armado in mornarico. Naša mornarica bo v italijanski imela uvaževanja vrednega, a po številu močnejšega protivnika.

Dokler bodo naše čete na italijanskem ozemlju dušile laški imperijalizem, dotlej naj se civilno prebivalstvo drži našega opomina iz zadnje števil-

ke, kjer smo opozorili na smer in krepost ter rekli:

Kakor čujemo, pripravljajo se nekateri, posebno v Dalmaciji, Istri in na Reki, da pri početku sovražnosti z Italijo napadejo hiše in trgovine sosedov italijanske narodosti ter tudi njih same. To ni dostojno kulturnega naroda in more našemu narodu več škoditi ko koristiti. Kdor se hoče boriti, naj stopi v armado in tam brani svojo zemljo. Civilno prebivalstvo naj bo mirno in naj se obnaša dostojno v slučaju, da laške čete pridejo v kak naš kraj. Istotako naj ne beži iz krajev, ki so v nevarnosti od sovražnika, nego naj vztraja do konca, ko je že sojeno, da mora hrvaško-slovenski narod do dna izpiti ta grenki kelih.

× × ×

Italijanski vojaški begunci.

Gorica. Blizu meje so prijeli dne 23. t. m. dva italijanska vojaška begunca, ki so ju prepeljali v Gorico. Tretji se je ustrčil.

× × ×

Izredne odredbe v Italiji.

Chiasso. Kralj je pooblastil vlado, da sme odpreti in zapleniti vsa pisma in poštno pošiljate in da sme prepovedati pošiljate ovojev in časopisov po pošti. Nadalje ukazuje kralj, naj se smatrajo dnevi od 24. do 29. majnika kot prazniki za civilne in trgovske obveznosti. Italijanska uprava državnih železnic je obvestila švicarske železnice, da ne sprejme nobenih pošiljatev iz Nemčije.

Demonstracije proti vojski v Italiji.

»Avanti« poroča: V Kalabriji je spremljalo ljudstvo vpoklicane rezerviste s psovskami na vojsko k vlakom. V Benetkah so napadli delavci in ženske pristaše vojske, ki so korakali po mestu, iztrgali so jim zastave, jih pretepli in jih prisilili, da so zbežali. »Avanti« ožigosa vedno večje hujskanje proti Nemcem.

Italijanski »Rdeči križ«.

Pisa. V mesto se je pripeljala vojvodinja Aosta. Posvetovala se je z načelnikom tukajšnje klinike profesorjem Nisijem in z dr. Finzijem. Vojvodinja je prevzela vodstvo »Rdečega križa« v Pisi.

Italija pozvala iz Skadra italijansko saniteto.

Chiasso. Mornariški minister je pozval italijansko sanitetno odposlaništvo v Skadru v Italijo nazaj.

× × ×

Italijanski kralj v glavnem stanu.

Lugano, 25. maja. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča: Kralj bo odpotoval v glavni stan k generalštabnemu načelniku, da bo osebno prisostvoval vojni akciji proti neodrešenim pokrajinam.

Generalisimus italijanske armade.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča: Generalisimus italijanske armade postane vojvoda Emanuel Filibert Aosta, sin svoječasnega pretendenta na španski prestol in nečak kralja Viktorja Emanuela. Oženjen je s princeso Leticijo Bonaparte; njegova brata sta Abruški vojvoda in grof Turinski.

× × ×

V Genovi zaplenjeni avstro-ogrski trgovski parniki.

Lugano, 25. maja. (Kor. urad.) »Corriere della Sera« poroča: Sedem avstro-ogrskih trgovskih parnikov, ki so se že dalj časa mudili v genovski luki, je bilo zaplenjenih, njih moštvo proglašeno za ujetu in spravljeno na vojno ladjo »Re Umberto«. Imena parnikov se glase: Duna, Don, Nimrod, Franc Mosner, Daksa, Nadvojvoda Štefan in Matlekovici.

Uničeni stroji v ladjah.

Lugano, 24. maja. Vlada hoče zapleniti nemške in avstrijske ladje, v italijanskih pristaniščih. Iz gotovega vira poročajo, da so kapitani uničili stroje ter tako pravočasno preprečili, da bi sovražnik vporabljal ladje.

× × ×

Lastnoročno pismo ruskega cara italijanskemu kralju.

Genf. Pariški listi poročajo iz Bukarešte: Carjev komornik Peziedzicis se je 12. maja pripeljal iz Petrograda. Potoval je nato v Rim čez Sofijo in Atene. Peziedzicis prinaša italijanskemu kralju lastnoročno carjevo pismo.

Politika kamore.

Stockholm, 25. maja. (Kor. urad.) »Svenske Morgenblaadet« imenuje politiko Italije politiko kamore. Enako pišejo tudi ostali listi.

Kako so podkupavali Angleži Italijo. Plačilo izdaja.

Kodanj. »Tidende« poroča iz Londona: Anglija je izplačala do zdaj Italiji na predjemih že 900 milijonov šillingov. Od te vsote so izplačali Italiji že lani meseca novembra 450 milijonov,

torej takrat, ko je Italija javljala, da jo še veže trozvezna pogodba.

Chiasso. »Idea Nazionale« poroča: Trosporazum je obljubil Italiji tudi uravnavo meje v Tripolisu tako ob tuniški kakor tudi ob egipčanski meji in pravico do dela Male Azije.

Na srbski račun.

Iz Berlina se poroča 23. maja: Celokupno časopisje se v svojih tedenskih pregledih iznova peča z nezasišanim verolomstvom Italije, o čemer se zopet podarja, da je šla Avstro-Ogrska s svojimi ponudbami nasproti Italiji do skrajnih mej. Izraza se trdno pričakovanje, da bo Italija s svojo izsiljevalno politiko dobila za služeno plačilo. V »Deutsche Tageszeitung« opozarja grof Reventlow na to, kako trosporazumove ponudbe Italiji ne gredo le na račun srbskih bodočih nad na balkanskem polotoku, marveč tudi naravnost na račun srbske življenjske sposobnosti.

Italija na samostojnem roparskem pohodu?

Iz Berlina se poroča 23. maja: V dunajskih diplomatskih krogih so dopisniku lista »Deutsche Tageszeitung« z gotovostjo izjavili, da Italija ne bo na noben način Nemčiji napovedala vojne. Tudi Turčiji bo Italija napovedala vojno le tedaj, ako bi nastopili gotovi vzroki, ki bi jo k temu prisilili. Vzrok temu držanju Italije je v tem, da pogajanja z eno trosporazumnih velesil niso zadovoljivo potekla. Trosporazum je sprva stavil pogoj, da nastopi Italija na francoski vzhodni fronti z 1.200.000 možmi, ki bi jih morala položoma poslati, kakor tudi, da se italijanska marnarica in armada udeležita dardanelške akcije. Vsled stališča pa, katero je ena trosporazumnih velesil zavzela nasproti italijanskim zahtevam glede vzhodne jadranske obali in dela dotičnega ozadja, so merodajni italijanski krogi sklenili, da se omeje izključno na zasedenje onih ozemelj, katerih trajna posest soglašja z narodnim programom. Sem spadajo razen Trentina in južnotirolskih dežel tudi ogrsko (?) primorje z Reko, dalje Dalmacija z Bosno in Hercegovino in končno Albanija. Italija z gotovostjo pričakuje, da bo s pomočjo svoje armade in premočji svoje mornarice dosegla ta cilj. Da bi se udeležila na bojiščih trosporazuma, nima Italija nobenega interesa. Kar se tiče dardanelške akcije, se je bo Italija s svojo armado in mornarico udeležila kasneje pod gotovimi pogoji, da izsili priznanje svojih zahtev v Mali Aziji. Podpiranje Avstro-Ogrske po Nemčiji v Rimu mirno pričakujejo.

»Ustanovitev evropskih združenih držav.«

Lugano, 22. maja. Doslej je priobčilo le malo listov brez komentarja odgovor Nemčije na italijansko Zeleno knjigo. Vedno bolj zmešani so poizkusi, da bi vojsko pri ljudstvu opravičili. »Messaggero« pravi, da je cilj vojske »ustanovitev združenih držav evropskih«, kar bo Anglijo in Rusijo v njunem znanem altruizmu zelo veselilo. — Sovražnost proletarijata proti vojski vzbuja skrb. Colajanni zahteva v »Messaggeru« brezobziren boj tej nevarnosti.

Listi postajajo vedno bolj divji radi tega, ker v Avstriji baje aretirajo in internirajo italijanske podanike.

× × ×

Rusi zaplenili italijansko ladjo.

Bukarešt. Italijansko jadnico »Anvalia«, ki se je odpeljala iz Konstanc v Carigrad z moko in s petrolejem, so zaplenile ruske ladje in jo odvedle v Sevastopolj. Posadko in 30 turških potnikov so ujeli.

× × ×

Italijanski strahovi.

Lugano, 25. maja. (Kor. urad.) »Messaggero« hoče vedeti, da so se nemški in turški častniki opravili v Libijo, da razplamene ond ljudsko vstajo, avstro-ogrsko marnarica pa namerava v Libijo poslati brodogrje podmorskih čolnov in torpedovk, ki naj uničita italijanske stražne ladje ob obali.

Če Italija ne nastopi s svojo celo armado...

Bazelj. »Baseler Nachrichten« izvajajo v uvodniku: Če ne nastopi Italija s svojo celo armado, njeno vmešavanje, kakor je tudi zelo važno, vojske ne odloči.

Nemčija smatra vojno stanje kot veljavno tudi zanjo.

Berlin, 25. maja. (Kor. urad.) Z meročajnega mesta se javlja, da dejstvo, da Italija Nemčiji ni formelno napovedala vojne, Nemčije ne ovira, da vojno stanje, ki ga je Italija izjavila nasproti Avstro-

Ogrski, smatra kot bi bil izjaven tudi njej sami.

Italijanski poslanik v Berlinu odpotoval.

Berlin, 25. maja. (Kor. urad.) Italijanski poslanik Bollatti je popoldne v zunanjem uradu zahteval potne listine, ki so se mu tudi takoj dostavile. Poslanik Bollatti je zvečer zapustil Berlin.

Neutrlnost Rumunije.

Bukarešt. Kakor poroča »Vitorula«, se je pečal zadnji ministrski svet s ponudbo Rusije o udeležbi Rumunije v vojski proti osrednjima državama.

Ruske predloge so odklonili kot nesprejemljive. Rumunija ostane začasno nevtrlna.

Vsled modrega in državniškega vodstva vladnih poslov po Bratiannu zasleduje Rumunija sicer z največjo napetostjo, a s popolno mirnostjo neudeležena gledalca zgodovinske rimske pogajanja. Rumunija zdaj misli manj kot kdaj prej zvezati svojo usodo z usodo Italije. Ponudbe, ki jih je v torek stavila Rusija, je kratko odklonila in je po ruski odklonitvi svojih želja tako razžaljena, da tukajšnji trosporazumu prijazni listi izjavljajo, Rusija je s svojim nastopom in s svojimi grožnjami in s svojo nasilnostjo spravila tudi Anglijo in Francijo nasproti Rumuniji v težaven položaj.

Oklic.

Nezvestoba Italije nam je naložila še eno novo vojno. Nov močan nasprotnik se je s tem pridružil množici sovražnikov, ki hočejo omajati stebre častite države Habsburžanov. Junaki sinovi Avstrije bodo z veseljem in zaničevanjem smrti začeli boj proti nezvestemu nekdanjemu zavezniku v zavesti, da je ta boj najbolj pravičen, kar jih je kdaj videl svet. Mnogo junških bojevnikov bo zopet kravalelo za veličino in čast naše ljube domovine.

Mi pa, ki nam ni prisojeno vihteti meča, imamo neodvrtljivo dolžnost, po možnosti pripomoči, da se zacelijo rane in bolečine naših junakov.

Vsled tega se obrača predsedništvo »Deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa v Ljubljani« na vse prebivalstvo Kranjske, ki je podalo že toliko dokazov svoje požrtvovalnosti, naj ponovno skrbi za to, da se olajša usoda naših ranjenih junakov. Vsak naj pošlje, kar more pogrešati. Posebno dobrodošle so rjuhe, srajce, spodnje hlače, nogavice in razna okrepčila. Darovi naj se oddajajo v skladišči »Deželnega in gospejnega pomožnega društva v Ljubljani«, cesarja Franca Jožefa zavetišče, Stara pot št. 3.

Predsedništvo deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa.

Vpoklic črnovojniških letnikov 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1879.

C. kr. ministrstvo za dežel. brambo je odredilo, da se pospeši izpeljava ponovnega prebiranja črnovojnikov, rojenih v letih 1878 do 1890 in 1892 do 1894, kakor tudi, da se na podlagi cesarske naredbe z dne 1. maja 1915, drž. zak. šte. 109, izvede takojšnja prebiranje v letih 1897 in 1865 do 1872 rojenih, kakor tudi onih poznejše rojenih črnovojnikov, ki so po prejšnjih zakonitih določbah pred 42. letom izstopili iz črnovojniške obveznosti in so sedaj po črnovojniški noveli zopet vstopili v črnovojniško dolžnost.

K prebiranju morajo priti vsi črnovojniki zgoraj označenih letnikov brez razlike ali so služili ali ne.

Prebiranje se vrši:

Okrajno glavarstvo Kočevje:

V Kočevju za sodni okraj Kočevje dne 25. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894; dne 6. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872;

V Ribnici za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče, in sicer dne 26. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894; dne 5. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872.

Okrajno glavarstvo Črnomelj:

V Črnomlju za sodna okraja Črnomelj in Metlika dne 28. in 29. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894; dne 4. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872.

Okrajno glavarstvo Rudolfovo:

V Rudolfovu za sodna okraja Rudolfovo in Trebnje dne 30. in 31. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894; dne 3. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872, v Žužemberku za sodni okraj Žužemberk dne 2. junija za vse letnike 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 do 1872.

Okrajno glavarstvo Radovljica:

V Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora dne 25., 26. in 27. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 4. junija za letnike 1897 in 1865 do 1872.

Okrajno glavarstvo Kranj:

V Kranju za sodna okraja Kranj in Tržič v dneh 28., 29. in 30. maja za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 3. junija pa za letnike 1897 in 1865 do 1872; v Škofji Loki za sodni okraj Škofja Loka dne 31. maja in 1. junija za letnike 1878 do 1890 in 1892 do 1894, dne 2. junija za letnike 1897 in 1865 do 1890. Dalje za vse letnike 1878 do 1890, 1892 do 1894, 1897 in 1865 v okrajnih glavarstvih:

Ljubljana (okolica):

V Ljubljani za sodna okraja Ljubljana (okolica) in Vrhnika v dneh 28., 29., 30., 31. maja in 1. junija;

Ljubljana (mesto):

V Ljubljani v dneh 2., 3., 4., 5. in 6. junija;

Kamnik:

V Kamniku za sodna okraja Kamnik in Brdo dne 7., 8., 9. in 10. junija;

Litija:

V Višnji gori za sodni okraj Višnja gora dne 28., 29. in 30. maja; v Litiji za sodni okraj Litija dne 31. maja 1., 2., 3. in 4. junija;

Krško:

V Krškem za sodne okraje Krško, Kostanjevica, Mokronog in Rateče dne 5., 6., 7., 8. in 9. junija;

Postojna:

V Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica, Senožeče in Vipava dne 28., 29., 30. in 31. maja.

Logatec:

V Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica dne 1., 2., 3. in 4. junija; v Idriji za sodni okraj Idrija dne 5. in 6. junija.

Na za letnike 1865—1872 določenih dneh morajo povsod k prebiranju priti tudi vsi po 1. 1872. rojeni črnovojniški, ki so po prejšnjih zakonitih določbah pred 42. letom izstopili iz črnovojniške obveznosti in so sedaj po črnovojniški noveli zopet vstopili v črnovojniško dolžnost.

Lelošnja krma in paša.

Poljedelsko ministrstvo je 6. maja ukazalo, da mora letos vsak zemljiški lastnik svoje travnike, pašnike in planine tako pripraviti, da služijo pridobivanju krme ali pa da se na njih pase kmetijska koristna živala.

Že ustanovljene žetne komisije morajo v svojem okolišu poskrbeti, da se pravočasno in popolnoma pridobi krma in da se vrši paša kmetijske koristne živine. Komisija ima posebno nalogo dognati vse tiste površine, ki jih lastnik iz ene ali druge ovire ne more sam pripraviti, in poskrbeti za pomoč. Komisija naj tudi dožene vse primerne kraje, ki se dosedaj niso rabili za pridelovanje krme in pašo. Seznam teh zemljišč, posebno za pridobivanje suhe krme pripravnih, mora komisija predložiti do 1. junija c. kr. okr. glavarstvu. Opozoriti je treba, ali v občini res manjka pašnikov. Glavarstvo nato zahteva od lastnikov, da do konca junija dokažejo, ali so sami ali potem najema poskrbeli, da se zagotovi krma in paša v polni krajevno običajni izmeri. Če tega ne morejo dokazati, lahko izroči glavarstvo dotična zemljišča domači občini ali sosednji občini. Občina sme hoditi po obstoječih potih in delati nove, če je potreba. Donos iz uživanja zemljišč se steka v občinsko blagajno. Lastnik nima pravice do plačila. Odškodnino more od občine le tedaj zahtevati, če se ni povzročilo redno obdelovanje. Pri tožbe zoper glavarstvo ni. Prestopki se kaznujejo v denarju do 1000 K ali v zaporom do enega meseca. — Zgorajšnji predpisi veljajo tudi za zakupnika, uživalca in druge stvarne upravičence.

Nova odlikovanja.

Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne je dobil višji zdravnik tifusne bolnice v Chojanawu dr. Ernest Rosmarin. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetlinje je dobil pionir 3. pion. bat. Franc Krulje. Cesar je dovolil nositi od nemškega cesarja podeljeni železni križec 2. vrste stotniku 1. bos.-herc. p. Karolu Bizjak in nadporočniku 89. pp. Ivanu Lušin. Zlato hrabrostno svetlinjo je dobil četovodja, tit. narednik 17. pp. Leopold Hostnik. Srebrno hrabrostno svetlinjo 1. vrste so dobili: poročnik Laurič Rudolf in infanterista Czep Franc in Davko Josip, vsi trije pri 87. pp.; infanterist 87. pp. Kriegl Ivan; poročnika Retrario Oton in Schwarz Matej, narednik Gans Ivan, 8. podčastnik Barbič Ivan, četovodje Cekst Sisk, Filipič Josip in Šobran Stefan, vseh sedem pri 97. pp.; podlovec Zvan Martin in patroljni vodja Krauland Božidar, oba pri 7. lov. b. Srebrno hrab. svetlinjo 2. vrste so dobili: narednik Liebmann Franc, četovodji Muschitz Avgust in Sabati Ivan, desetniki Gaube Rudolf, Laibacher Franc, Scharmann Franc in Wagner Franc, poddesetnik Klöckl Bogomir in infanterista Harb Alojzij in Scheff Alojzij, vseh deset pri 47.

pp.; štabna narednika Golcman Franc in pl. Wucherer Albert in četovodja tit. narednik Kreft Henrik, vsi trije pri 87. pp.; tit. četovodje Marc Anton in Mrevlje Artur, desetnik Ciaro Luka, infanteristi Bajt Alojzij, Družeta Matija, Fabac Matija, Jurčić Josip, Koren Franc in Radošević Mihael, vseh devet pri 97. pp.; lovci Barbič Ivan, Kovač Anton, Kavalir Ivan, Tomažin Josip in Vrbajs Anton, vseh pet pri 7. lov. bat.; poročnika Pelikan Pavel in dr. iur. Riha Albert, četovodja Altersberger Albin, predmojstra Vedlin Maks in Hafner Lorenz, vseh pet pri 7. polj. top. p.; četovodja Moser Florijan, desetnik Paurič Alojzij, sapperji Butkovič Josip, Lukman Ivan in Vidmar Alojzij, vsi pri 3. sap. bat. Bronasto hrabrostno svetlinjo so dobili: častniški sluga 7. pp. Serežni Klement; desetnik Wurm Franc in infanteristi Koch Josip, Kogler Ivan, Korosec Jakob in Schrübl Eric, vseh pet pri 27. pp.; četovodje Bock Josip, Findeis Emil, Flachhuber Maks, desetniki Fastl Anton, Ortner Alojzij in Zitz Josip, poddesetniki Gauster Miroslav, Gornik Ivan, Glaube Mihael, Haluschnig Ivan, Herman Ivan, Haubendraht Henrik, Maier Rudolf, Nikl Franc, Novak Feliks, Pristovnik Matija, Repnik Maks in Stoff Franc, infanteristi Backfischer Karel, Baderitsch Ivan, Baumann Josip, Cervek Vinko, Diemat Franc, Dreisieber Anton, Ertl Franc, Felser Avgust, Flaschitz Ivan, Florijan Josip, Fraß Josip, Fraß Rupert, Fritz Josip, Fritz Mihael, Fromm Josip, Genseberger Ivan, Grascitz Josip, Huber Ivan, Hüttler Ivan, Jug Franc, Kienreich Josip, Klemenčič Marko, Knapp Franc, Hoinigg Ivan, Kollmann Martin, Korničnik Franc, Kramp Anton, Lang Ivan, Leber Ivan, Leitgeb Florijan, Lobnik Alojzij, Löschnig Josip, Malli Franc, Mandl Ferdinand, Masera Ivan, Neuhauser Franc, Orthaber Josip, Planintschitz Pavel, Platzler Franc, Prischig Avgust, Rabl Franc, Reck Josip, Reich Jakob, Ruhry Ivan, Schreiner Peter, Schwarz Roman, Sernec Franc, Skarc Bogomir, Skergeth Ferdinand, Skrober Mihael, Smoljan Josip, Sommer Karel, Sračnik Franc, Stangl Franc, Steinbauer Matija, Sulz Anton, Trauner Franc, Trobas Peter, Udl Josip, Urbančič Vinko, Walcher Konrad, Wallner Avgust, Walter Ivan, Weinberger Ignacij, Zeller Ivan, Curek Peter, Hrasnik Jakob in častniški sluga Wagner Alojzij, vseh 86 pri 47. pp.; praporščak Rußekhofer Rupert, kadet Vogler Oskar, četovodja Šimenko Ignacij, desetnik, tit. čet. Krajnc Karel, desetniki Hodej Franc, Krajnc Jakob, Lukanc Josip, Šoštar Josip, Štiber Andrej, poddesetniki, tit. desetniki Margoč Alojzij, Perger Vinko in Žuza Rok, poddesetnik Lobe Ivan, infanteristi Borovnik Franc, Cobal Anton, Dujec Nikolaj, Jakobič Peter, Kmetec Jakob, Kovše Karel, König Peter, Pajman Anton, Princ Alojzij, Šrajc Anton, Svenšek Josip, Usar Luka in Zamuda Ivan, vseh 26 pri 87. pp.; Bančić Josip, Ericgoj Franc, Fon Mihael, Lavrentič Andrej, Lorenzon Alojzij, Medvečik Peter, Renčelj Karel in Terbisa Josip, vseh osem pri 97. pp.; četovodja Blazinek Franc, podlovec, tit. četovodja Mažgon Ivan, podlovci Boltežar Anton, Bradac Feliks in Spreitzer Ivan, patroljni vodje Bezaj Josip, Matoch Ivan, Medved Ignacij, Mohar Ivan in Zupancič Franc, lovci Fink Peter, Garanc Ignacij, Krapež Alojzij, Luznar Gasper, Marolt Alojzij, Medved Franc, Pintar Jurij, Sadar Matija, Šuštar Ivan in Seebacher Anton, vseh 20 pri 7. lov. bat.; tit. stražmojstra Gabrovec Ivan in Kovačič Ludvik, desetnik Slemmer Leopold, patroljni vodja Rup Alojzij, dragonc Čeh Ignacij, Gaberšek Jakob, Potre Franc in Roßmann Josip, vseh osem pri 5. drag. p.; četovodja Hollan Karel, predmojstri Bizjak Ivan, Repič Martin in Toškan Ivan, vojni predmojstri Godler Anton, Merc Martin, Vilčnik Ivan, topničarji Budin Ivan, Izak Mihael in Kovač Stefan, 8. polj. top. p.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.****Nemško napredovanje proti Ypernu.**

Berlin, 25. maja. Veliki glavni stan: Na Flanderskem smo včeraj nadaljevali svoje napade v smeri proti Ypernu, osvojili Flamenghe frm., grad severno od Wietje, Belle frm. in se približali Hooge, pri čemur nam je padlo v oroke 750 ujetnikov in 2 strojni puški.

Južno od Armentiera med Nieuve Chapelle, Givenchy in severno od višine Loretto smo krvavo odbili delne napade sovražnika. Pri Neuville so se v jarkih pripravljene napadalne čete sovražnika vsled našega artiljerijskega ognja razvile. V Cambrai so bombe nekega francoskega letalca ubile 5, težko ranile pa 12 Francozov, ki so šli od službe božje. Pri Saint Quentinu smo sestrelili neko sovražno letalo.

Najvišje vojno vodstvo.

Poročilo generala Frencha.

London, 24. maja. (Kor. urad.) General French je poročal včeraj: Naša artiljerija je prisilila tri sovražne, da so umolknile. Vzhodno od Yperna so izvedli Nemci zgodaj zjutraj napad pehote v varstvu strupenih plinov, artiljerija je istočasno izstreljevala z zadušljivimi plini napolnjene krogle. Naše čete so bile prisiljene, da so vzele nekaj strelskih jarkov. Sovražnik je prodril na dveh mestih skozi naše črte. Boj še traja. Dele prvotne črte smo zopet osvojili.

Na Angleškem novačijo ženske.

Rotterdam, 120.000 ženah in deklet se je že naznanilo, ki izjavljajo, da hočejo nadomestiti tiste moške, ki so pristopili armadi. 20.000 jih hoče izdelovati strelivo, za upravne posle se jih je prijavilo 9000, za poljedelska dela 17.000. Veliko jih je izjavilo, da bi se tudi z orožjem borile za domovino. Največ se jih je vpisalo v Londonu, Bristolu, Brightonu, Birminghamu in v Manchesteru.

Nova angleška tvornica za izdelovanje streliva.

Rotterdam. Angleška vlada je sklenila, da ustanovi v Leedsu tvornico, ki bo izdelovala strelivo in druge vojne potrebe. Izjavljeno novačenje na Angleškem. »Times« poročajo: Oklic lorda Kitchenerja, ki je pozival, naj se priklasi 300.000 rekrutov, je le slabo uspel.

Nemški letalci zopet nad Parizom.

Pariz, 25. maja. (Kor. ur.) »Temps« poroča: Tri nemška letala, ki so predvčerajšnjim letala nad Parizom, so vrgla 8 bomb. 5 bomb je padlo blizu Eifflovega stolpa, ena je padla v gručo otrok, ki so se igrali, a ni razpočila. Škode so povzročile bombe le malo. Letalo je preletelo nato Javel in je vrglo še 2 bombi, ki sta padli na Rue Chasse loup Laubat, a večje škode nista povzročili. Čez nekaj minut je letalo zbežalo, ker se je dvignilo 6 francoskih letal. Letalo je bilo tako podobno francoskemu dvokrilnemu letalu Voisin, da so je šele izpoznali, ko so pričele padati bombe.

Angleške izgube.

London, 25. maja. (Kor. urad.) Najnovejši seznam izgub navaja imena 170 častnikov in 1500 mož.

Obstreljevanje Reimsa.

Kolin, 25. maja. »Köln. Zeitung« poroča z nizozemske meje, da Nemci zopet obstreljujejo Reims. Pri obstreljevanju je sodeloval tudi en aeroplan in vrgel štiri bombe.

Torpediran parnik ušel nesreči.

Amsterdam, 25. maja. (Kor. urad.) »Allgem. Handelsblad« poroča iz Maasluisa: Harwiški parnik »Cromer« poroča, da ga je 15 milj od Nordhinderja napadel podmorski čoln, da je pa izstreljeni torpedo šel mimo sprednjega dela ladje.

Ali je Italija gospodarsko pripravljena na vojno?

Grof Voltolini piše: V teh dnevih velikega razburjenja politične krize se zdi, da so vsa gospodarska vprašanja popolnoma stopila v ozadje. Pa le na videz. Kajti uprav vprašanje gospodarske vojne pripravljenosti dežele ima veliko večjo politično važnost, kot mislijo tisti čestni politiki, ki danes vladajo v Italiji.

Podlaga moderne vojske je denar, žito in premog. Glede prvega se je Italija preskrbela. Drugače je pa z žitom in premogom. Brez premoega se armade ne morejo premikati po železnicah; brez premoega je tudi najboljša mornarica brez vsake vrednosti, najponosnejši dreadnought le staro železo. Današnje zaloge premoega zadostujejo za tri mesece. Kaj bo potem, se ne more vedeti. Italija sama nima prav nič premoega. Na vezana je bila popolnoma na uvoz inozemskega premoega.

Nič manj važno ni vprašanje glede žita. Že februarja in farca so se pšenične cene grozno povišale, ker je izostal uvoz ruskega in rumunskega žita. Pri tem se ne sme pozabiti, da so Italijani tisti evropski narod, ki konsumirajo največ pšenice in sicer poleg uporabe za kruh tudi za velike množine testenin, ki tvorijo za več kot polovico naroda ziključno dnevno hrano.

Nova ofenziva v Galiciji. — 350 ruskih častnikov in 23.200 mož ujetih ter zaplenjenih 39 topov in nad 40 strojnih pušk.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 25. maja. Uradno se poroča: V srednji Galiciji so napadle zavezniške armade močne ruske sile na bojni črti od Sinjave do gornjega Dnjestra. Armada generalnega polkovnika pl. Mackensena, v zvezi s katero se bojuje avstrijski 6. armadni zbor, je vzela Radimno in prodrla vzhodno in jugovzhodno od tega mesta proti Sanu. Sovražnika, ki je s številnimi protinapadi izkušal zopet osvojiti izgubljeno ozemlje, smo povsod vrgli nazaj, izgubil je do 21.000 mož, približno 39 topov in nad 40 strojnih pušk. Armadi generalov Puhalla in Böhm-Ermollija, ki sta napadli jugovzhodno od Przemysla, sta v srditih bojih pridobili na prostoru in vrgli sovražnika čez nižino Bloniani. Boj se nadaljuje na celi črti.

Sicer se položaj na severovzhodnem bojišču ni nič izpremenil.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. maja. Veliki glavni stan: Armada generalnega polkovnika pl. Mackensena je včeraj severno od Przemysla zopet pričela s ofenzivo. Napadi so imeli zopet popoln uspeh. Močno utrjene kraje Drohojow, Ostrow, Radymno, Visoko, Wietlin, Markovinko in višine severozahodno od Obrowske, kakor vzhodno od Kotule smo z naskokom osvojili. Dosedaj je padlo zavezniškim četam v roke 350 častnikov, nad 21.000 mož, 39 topov, med njimi 9 težkih, in najmanj 40 strojnih pušk. Rusi so imeli strašno velike izgube. Ob Dubisi vzhodno od Rosienija so napadle naše čete nasproti stoječe močne

Boj za Carigrad.**TURŠKO URADNO POROČILO.**

Carigrad, 24. maja. (Poročilo Agence Telegraphique Milli.) Glavni stan poroča: Na dardanelski fronti pri Arburnu se je skušal sovražnik v noči 22. na 23. maja približati našemu levemu krilu, je bil pa z njegovimi izgubami odbit.

Dne 23. maja je sovražno oklopno križarko pri Kabatepe ogenj naše artiljerije težko poškodoval ter jo je ena naša zračna ladja z dvema bombama zadela. Pet vojnih ladij jo je vleklo na odprto morje.

Pred Arburnom in Sedil Bahr se ni nič prigodilo.

Število mrtvih in ranjenih, ki jih je imel sovražnik v bitki pri Sedil Bahru, se je povečalo na 4000 mož.

Včeraj so bombardirale sovražne vojne ladje brez uspeha naše postojanke na obeh straneh vhoda v ožine. Ena naših baterij je uničila sovražno baterijo pri Sedil Bahr.

Na ostalih bojiščih nič važnega.

ZOPET VELIKA ANGLEŠKA BOJNA LADJA POTOPLJENA.

Carigrad, 25. maja. (Kor. ur.) Angleška linijska ladja »Triumph« je bila popoldne v saroškem zalivu četverčrana in se je potopila.

× × ×

Angleška linijska ladja »Triumph« je bila dolga 133 m, široka 22 m, globoka 7,5 m. Vsebovala je 11.800 ton in je imela 14.090 konjskih moči. Posadka je štela 700 mož. V morje so ladjo spustili leta 1903.

POTOP RUSKE BOJNE LADJE PANTELEIMON.

Carigrad, 25. maja. (K. u.) Poročilo o izgubi bojne ladje Panteleimon ruskega črnomoškega brodogoja, o čemer so poročale le pariške brzojavke, je zdaj potrjeno po uradnem razglasu, da je to bojno ladjo potopil nek podmorski čoln, s katerim razpolaga Turčija, ki ga je prikrivala, dokler se ni izkazal.

Na ladji je bilo 1400 mornarjev, ki so se vsi potopili.

RUSKO URADNO POROČILO DNE 27. MAJA.

Potem ko so naše 20 maja na črnomoški obali izkrcane čete strle odpor sovražnika, so razdeale kolodvor v Eregliju.

RUSKO KRIŽARICO PANTELAIMON POTOPIL TURŠKI PODMORSKI ČOLN.

Carigrad, 25. maja. (K. u.) Rusko oklopno križarico »Panteleimon« je torpediral nek turški podmorski čoln dne 22. t. m. v Črnem morju nedaleč od vhoda v Bospor.

ruske sile, jih porazile in vrgle z občutljivimi izgubami čez reko. Ujeli smo 2200 ujetnikov in zaplenili 3 strojne puške. Dalje južno so se izjavili mnogi deloma zelo srditi napadi iz smeri Eiragola z velikimi krvavimi žrtvami za sovražnika.

Najvišje vojno vodstvo.

NAJVEČJA BITKA V GALICIJI.

Rotterdam, 25. maja. Petrograjski listi izjavljajo, da je sedanji boj v Galiciji največja bitka svetovne zgodovine. Nad poldrugi milijon vojakov si stoji nasproti. Zavezniški so postavili tu 4000 topov. Voditelji sovražne armade so Mackensen, Marwitz, Dankl in Hindenburg, ki se nahaja na vzhodnopruski bojni črti.

VESELJE V BEROLINU.

Berlin, 28. maja. (K. u.) V mestu vlada največje veselje vsled zmago-slavnih poročil iz Galicije, kakor tudi vsled nastopa avstrijskega brodogoja proti Italiji. S številnih poslopj vihrajo zastave. Ko se je nemški cesar popoldne z avtomobilom peljal h krstu hčerke prestolonaslednika, mu je prebivalstvo priredilo burne ovacije.

RADKO DIMITRIJEV ZBOLEL.

Dunaj, 23. maja. Iz Sofije pišejo politični korespondenci: »Utro« poroča, da se Radko Dimitrijevič ne nahaja več na bojni črti, marveč da se nahaja bolan v Petrogradu. Ne vé se, če je bil ranjen.

K BOJEM OB NIDI.

Krakov, 24. maja. K bojem ob reki Nida poroča »Czas«. Več mesecev je tvorila Nida del meje, ki je ločila našo in

rusko armado. V enem odseku ob Nidit mesta Pinczow je imela prva brigada poljskih legionarjev v strelskih jarkih svoje postojanke. Poveljeval ji je brigadir Pilsudski. Za temi postojankami, in sicer za močvirnato dolino, se raztezajo gorovje Skowronna, čegar vrhove so bili Rusi z razsežnimi okopi močno utrdili. V južni smeri so se videli na pobočju deli mesta Pinczow in ob jasnem vremenu so se lahko razpoznale posamezne hiše. Dva in pol meseca je tukaj trajal boj z Rusi. Zadnji čas pa je ruski topniški ogenj čedalje bolj pojmal. Vsled prebitja ruske fronte v zapadni Galiciji je bilo pričakovati, da bodo Rusi svoje tamošnje stajališče brez boja opustili. Toda umikanje Rusov iz teh postojank se je zavleklo. Še 10. maja je skušalo rusko topništvo razrušiti sprednje utrdbe v Michalovu, ki smo jih bili že zasedli, a sovražni ogenj ni imel uspeha. Dne 11. maja so se Rusi vsled učinkov našega topovskega ognja umaknili iz strelskih jarkov. Legionarji so prebredli Nido, legionarji-ulan pa so pričeli bežati Ruse preganjati in zasledovati. Mestu Pinczow je naša artiljerija prizanesla, ter ni trpelo skoraj nobene škode. Samo ruska konjeniška vojašnica ob kraju je hudo poškodovana. — V okolici Piotrkova so vsa polja obdelana; še ne desetina polja je puščena v prahu. Kakor v Galiciji, tako je tudi tukaj dalo vojaštvo vprežne konje za obdelovanje polja na razpolago. Na mnogih krajih so pri obdelovanju pomagali tudi vojaki.

LIBAVSKI PLEN.

V Libavi so Nemci zaplenili 500 vagonov pšenice in veliko zalogo ovsa.

× × ×

RUSKI GLAS O BOJIH NA SEVERU.

Ruska brzojavna agentura poroča 22. maja: Bitka v Galiciji, največja, kar jih pozna svetovna zgodovina, se razvijala aza Ruse ugodno. Strokovnjaki sicer ne povedo svojega mnenja o njenem poteku, tolmačijo pa polni zupanja kratka poročila o operacijah od Visle do romunske meje. Kako velik je ta boj, si lahko predstavljamo le, če pomislimo, da stoji v boju na vsaki strani 1 do 1 in pol milijona mož in da ima sovražnik nad 4000 topov. Naši nasprotniki imajo malo konjice, pač pa jo je dovolj ob baltškem obrežju, kjer se nahaja baje večina nemške konjice. Cesar Viljem je na Sanu bržčas v Jaroslavu. Sovražni vojaki poveljujejo Mackensen, Marwitz, Woyrsch in Dankl. Hindenburg je obiskal več točk ob vzhodno-pruski meji. Pravijo, da zaradi kretenj ruske armade ne morejo Nemci prav nič izkoristiti topografičnega položaja, ki sledi iz zasedanja 20 kilometrov dolge črte Jaroslav—Sienlawa, in da jim utegne postati naša protiofenziva zelo nevarna.

× × ×

NEMŠKI CESAR ODLIKOVAL GENERALA EMMICHA.

Hannover, 25. maja. (Kor. urad.) Cesar je podelil generalu pl. Emmichu za njegove zasluge na gališkem bojišču hrastov list k redu pour le merite, ki si ga je pridobil pri Lüttichu.

× × ×

SRBIJI OFENZIVA NE UGAJA.

Sofija, 25. maja. Po poročilih iz Niša pritiska Rusija z vso silo na Srbijo in jo opozarja na njeno zavezniško dolžnost, naj napade Avstrijo. Zdi se, da bo morala Srbija kljub lastni volji ugrizniti v to kislno jabolko.

× × ×

TOLSTEGA SIN O NAŠI ARMADI IN O RUSIJI.

Neki avstrijski zdravnik je govoril v ujetniškem taboru v Libercu z ujetim ruskim polkovnikom grofom Tolstega, sinom pisatelja grofa Leva Tolstega. »O hrabrosti avstrijske armade« — pripoveduje zdravnik — pohvalno sodbo. Dejal je, da se dozda ni še od nobene armade zahtevala tako velika naloga k odporu. Treba je pač velikega heroizma, da se ustavlja več kakor desetkratni premoči, ki jo je imela Rusija nad avstrijskimi četami. Nemčija je dosegla svoje velike uspehe s svojo čudovito organizacijo. Cel nemški narod je dandanes orjaški vojni stroj, ki je na razpolago in porabo genialnim vojnim tehnikom. Tukaj je zopet enkrat podan dokaz, da mora duh zmagači nad masami. Zdravnik je potem zasakal pogovor na razpoloženje v ruskem narodu, in grof Tolstoj je odgovoril: »Sedanja vojska je v Rusih brezdomno popularna. Že več let se je kazalo ljudstvu na potrebo vojske z Nemčijo, ki baje ovira in zadržuje razvoj Rusije. Car uživa v ruskem

narodu največjo avtoriteto. On ni le Rusom neomejen posvetni vladar, temveč tudi najvišja glava pravoslavne cerkve, po ruskih pojmih zastopnik Boga na zemlji. Če je torej hotel imeti car vojsko, je govoril iz njega glas božji.« — Grof nadalje dvomi, da vlada zdaj v Rusiji kakšno večje revolucijsko gibanje. Ljudstvo si obeta neki od vojske jako dober izid. Vojska bo razmere notranje politike jako izpremenila, naj je uspeh vojske že tak ali tak. V vsakem slučaju bo baje Rusiji po vojski omogočeno, da bo postala parlamentarna država in mišljenje inteligence si pridobi večjo veljavo kakor doslej, ker je baje Rusija spoznala, da je Nemčija nepremagljiva, ker so vsi sloji nemškega prebivalstva duševno in gmotno skupaj delovali na velikosti njih domovine.

Dnevne novice.

Razpošiljanje »Slovenca« po pošti se vrši, kot smo včeraj omenili, vsled oviranega poštnega prometa, nekaj dni zelo neredno, vendar pa nam je ljubljanska poštna uprava zagotovila, da po »Slovenec« kolikor možno vsak dan razposlan z vlaki, ki bodo poštni upravi na razpolago.

Avstrijska rdeča knjiga o našem razmerju do Italije je izšla v nemškem jeziku. V prvem delu prinaša zgodovinski popik, kako se je razvijala italijanska nezvestoba. V drugem delu so objavljeni razni diplomatični akti. »Rdeča knjiga« je grozna obtožnica pred celim svetom. Jutri začnemo prinašati slovenski prevod.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani ima v petek dne 28. maja 1915 ob pol 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo.

Na Dunaju so bile velike patrijotične manifestacije.

Ureditev pristojnosti polit. oblasti. »Wiener Zeitung« objavlja naredbo domobranskega ministrstva v soglasju z notranjim ministrstvom z dne 22. maja, s katero se ureja pristojnost političnih oblasti za administrativno kazensko postopanje pri med dobo sedanje vojske nastalih prestopkih predpisov, ki zadevajo črno vojsko.

Ilustrirani Glasnik šteč. 39 ima sledeče slike: Ponesrečeno angleško izkrčevanje na obrežju Dardanel. — Junaško dejanje naše podmorske mornarice. — Gabriele d'Annunzio. — Salandra. — Garibaldi. — Italijansko topništvo. — Italijanska pehota. — Zahodnega bojišča. — Kako se bojujejo indijski vojaki. — Domače slike — Padli junaki. — Po turški zmagi v Dardanelah. — Črnogorska straža.

Poštni ekspedijent pri št. Andražu v Slov. goricah je postal poštni oficijant Marko Postrak v Krškem.

Naši dragonci. Četovodja 5. dragonskega polka Franc Krajnc piše svojim staršem v Mariboru: Devet mesecev se že bijemo z Rusi. Združeni smo zdaj v večjem številu in zopet v manjših oddelkih. Preživeli smo že veliko potulostev. Pred dvema mesecema smo poizvedavali. Vodil nas je neki kadet. Pri Bl... smo zadeli na veliko sovražno množico, a opazovali smo neopaženi. Komaj smo jezdili nazaj kakih 20 minut, smo pred nami in na vzhodu videli velike množice ruskih jezdecov. Jezdili smo bolj proti jugovzhodu in smo zadeli nato na sovražnika. Položaj je postal neprijeten. Šlo je, ali se udajmo ali prebijemo. Hipec smo se ustavili, nato pa pogнали konje; pripravili smo sablje in jih držali z zobmi, v roke smo vzeli puške. 700 metrov pred nami je vozil ruski tren. Precej časa nas niso opazili, a končno pa de prvi strel. Enajst nas je bilo. Hura kličemo in ušli smo jim. Rusi so bili prihodnji dan precej tepeni, mi pa vsi pohvaljeni.

Celjski trgovec Robert Zangger je bil nevarno ranjen na severnem bojišču.

Vojaški begunec morilec. Umrli je v mestni tržaški bolnišnici 18letna Terezija Mahkovčeva. Pokojnica, ki je bila doma iz Šmarji na Krasu, je zapustila svoj poklic — bila je likarka — in se vdala lahkostivstvu. Kot taka se je seznanila z 22letnim Evgenom Štokovcem, ki je imel že večkrat opraviti s policijo in s sodiščem. Štokovec je bil pa pred nekaj tedni potrjen k vojakom, a se je skrival, ker se mu ni ljubilo imeti opravila s puško. Zahteval je od pokojne Terezije Mahkovčeve, da ga ona vzdržuje. Ta mu je res pomagala nekoliko časa, a ko ni mogla več, mu je odpovedala vsako podporo. In ravno vsled te odpovedi jo je Štokovec zabodel z nožem. Policija je sicer Štokovcu na sledu, a dosedaj ga vendar še ni dobila.

Umrli je v Gorici pešec Josip Divjak iz St. Ivana pri Mariboru.

Oče in sin pri vojakihi. Iz Gorjuš v Bohinju nam pišejo: Od tu sta odšla k vojakom gospodar Matevž Torkar, ki služi

kot črnovojnik pri topničarjih, in njegov sin Ivan Torkar, ki služi pri 27. domobranskem pešpolku. Doma so ostali še štirje otroci brez matere, ki je umrla 19. januarja letos.

Ljubljanske novice.

Ij Naši letalci. C. kr. policijsko ravnateljstvo razglašajo: Glasom semkaj došlega obvestila podvel bo v Ljubljani se nahajajoči oddelak letalcev svoje vaje iz vojaškega vežbališča pri Mostah, začeti dne 25. maja t. l. popoldne. Vporabili se bodo dvokrovniki, ki se poznajo na tem, da imajo rudečebelne prečne črte in dolgo rudečo belo zastavo. Za vznemirjenje ni nobenega povoda. Letalne vaje se bodo omejile na Ljubljansko-Kamniško ravnino.

Ij Ljubljanski občinski svet bo imel sejo jutri v četrtek dne 27. t. m. ob 6. uri zvečer.

Ij Dijaška in ljudska kuhinja v Ljubljani ima svoj občni zbor dne 10. junija ob 6. uri v posvetovalnici Katol. tiskarne (I. nadstroj). Vspored: Letno poročilo in letni račun; nadomestna volitev izstopivših članov in dveh revizorjev; slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Povišanja v šolski službi. V osmi činovni razred je uvrščen okrajni šolski nadzornik Franc Gaberšek, v deveti činovni razred je uvrščen učitelj na vadicnici Jozef Pavčič.

Ij Eksplozija v tovarni Samassa. Danes dopoldne so gledi v tovarni Samassa, in sicer na dvorišču dve masivni cevi, da ju segrejejo, razbijejo na manjše kose in pozneje v sami tovarni petrope. Pri tem pa je ena taka masivna cev eksplodirala, tako da je ostal samo spodnji del na dvorišču, druge kose pa je neslo na vse strani in so padali tudi na Vožarsko ulico. Vsled silne eksplozije so popokala stekla v oknih, kosci kovine so pa razbili opeko po strehah. Vzrok eksploziji dosedaj še ni znan. Človeških žrtve ni bilo k sreči nobenih.

Ij Transport blaga iz Trsta. Trgovci v Ljubljani, ki imajo morda blago, v prvi vrsti konsumne predmete še v Trstu, naj se zgledajo v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani, kjer dobe važne informacije.

Ij Avtomobilska nesreča. — 7letna deklica nevarno ranjena. Ko je vozil včeraj popoldne z avtomobilom Francišek Šindelar skozi Sapa, se je umaknil nekemu vozu in zavozil proti gruči otrok, ki so se igrali. Avtomobil so sicer takoj ustavili, a vendar je bila že udarjena 7letna posestnikova hči Franca Perovšek iz Sapa, hišna številka 16, po glavi. Perovškovi je prizadejana nevarna zevajoča rana na temenu. Prepeljali so mlado ponesrečenko v deželno bolnišnico.

Ij Bronasto svetinjo Rdečega križa je podeljena tvorničarju Otonu Drelse in nadporočniku v evidenci Francu Gerstenmayer.

Ij Nesreča v Rudniku. Včeraj je padel v Rudniku 49letni zidarski pomočnik Jernej Zulj pri zidanju neke hiše 12 metrov visoko. Zlomil si je desno nogo in je tudi notranje poškodovan. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico.

Ij Kino »Central« v deželnem gledališču. Vsled izpremembe voznega reda na južni železnici niso včeraj mogli filmi pravočasno dospeti ter je bilo vsled tega ravnateljstvo prisiljeno, odpovedati včerajšnje predstave. Že imenovani novi program z globoko zamišljeno dramo »Tovariši iz mladih let« Lili Beck v glavni ulogi se izvaja danes. Poleg tega je na sporedu še sedem novih točk!

Kitajsko-japonska pogodba podpisana.

Peking, 25. maja. Petrograjska brzojavna agentura javlja: Kitajsko-japonska pogodba je bila popoldne podpisana.

Velika nesreča na Bavarskem.

Monakovo, 25. maja. (Kor. ur.) Ko so metali sinoči v neki vojaški vlak, ki je stal med Jettingenom in Burgau, kmetje darove in cvetlice, je zavozil monakovski osebni vlak v množico. 4 osebe so mrtve, 7 jih je nevarno in več lahko ranjenih.

Razna poročila.

SKLICANJE NEMŠKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Berolin, 24. maja. (Kor. ur.) Državni zbor se snide 28. t. m.

»OPHELIA« PROGLAŠENA ZA PLEN.

London, 22. maja. (Kor. ur.) Pomorsko sodišče je včeraj izreklo razsodbo glede nemške lazaretne ladje

»Ophelia«. Sodišče je izjavilo ladjo za plen, ker ni bila niti zgrajena kot lazaretna ladja, niti se ni kot taka uporabljala, marveč je služila vojaškim svrhom. Wolffovemu uradu se poroča k temu od merodajne strani: Angleška vlada je spravila »Ophelio« pred prizno sodišče, namesto da bi jo dala nazaj, češ, da je služila vojaškim svrhom. »Ophelia« je bila urejena kot lazaretna ladja. Čisto samo po sebi se razume, da se ladja ni nikoli drugače uporabljala, nego določa haška konvencija za lazaretne ladje.

General Foch.

Naša slika nam predstavlja znanega francoskega generala Focha, o katerem se trdi, da prevzame vrhovno vodstvo francoske armade, ker je po sedanjih neuspelih postal baje Joffre nemogoč.

Tretji natis Nemščine brez učitelja.

I. del: Nemška slovnica. Že drugi natis te knjige se je vsestransko tako prikupil, da se ga niso posluževali le samouki, temveč se je jel bolj in bolj širiti tudi v šolah, kjer je nudila knjiga kot najpriročnejša za pouk nemščine učiteljem zdatno pomoč. Tako se je pokazala silno hitro potreba tretjega natisa, ki je ravnokar izšel. Ta natis je še primerno boljši od drugega, tudi je za 24 strani pomnožen. Cena pa je ostala nespremenjena in znaša 1 K 20 vin. za broširan izvod. Drugi in tretji natis te knjige je izdal sproti večak na podlagi dolgoletnih izkušenj. Dobi se tudi drugi del »Nemščine brez učitelja«, ki je bolj praktičnega pomena in obsega slovensko-nemške razgovore za razne stanove, prilike in potrebe; tudi drugi del velja broširan 1 K 20 vin. Oba dela skupaj vezana v celo platno pa veljata samo 2 K 80 vin.

Pregled avstrijsko italijanskih bojišč nudi v prvi vrsti slovenski zemljevid Evrope, ki je izšel v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani. Zemljevid nudi vsa evropska bojišča pa tudi celo Italijo in popoln pregled Jadranskega morja, ki utegne biti pozorišče velikih pomorskih bojev. Zemljevid upošteva tudi kraje onstran Sredozemskega morja Tunis itd, v katerih je Italija vojaško zaposlena. Zemljevid nudi seveda tudi točen pregled Dardanel, Bospora in Črnega morja z okolico v Evropi in Mali Aziji. Dobrodošel bo torej za vse potrebe, ker nudi enoten pregled vseh krajev, ki so prišli in utegnejo priti za časa evropske vojske v poštev. Cena 2 kroni 40 vin. je zelo nizka. Na platno nalepljen in zložitljiv v žepno obliko velja ta zemljevid 6 K, s palicami na steno pa 6 K 50 vin.

Solčno zdravilišče Bled, Kranjsko, fizič. diet. zdravljenje z lučjo in solčnimi kopelji, krasna lega, izvrstni zdravilni uspehi. Maj-oktober. Prospekti zastoj. 724 (4)	Rikli
---	---------------------

Od danes do četrtega 27. maja

Kino Central

v deželnem gledališču
izredno bogat spored:

1. V snegu in ledu. Naravni posnetek. — 2. Vojno tedensko poročilo. Messtrov teden. — 3. Obstre-ljevanje in požar v Sebastopolu. Aktualno iz rusko-turške vojne. — 4. Vešče sreče. Pretres-ljiva drama. Samo zvečer. — 5. Palčki Komično. — Tovariši iz mladih let. Senzacijska drama v 2 delih. — 3 x 2 = 8. Komično. — Najnovejša uradna poročila z bojišč. (Samo pri zadnji večerni predstavi.)

Predstave ob 4. uri popoldne, ob 1/2 6., 7. in 1/2 9. uri zvečer.

Večja parna žaga išče večšega

strojnika.

Tozadevne ponudbe s prepisi spričeval je pošiljati na upravništvo tega lista pod »Parna žaga 1104«.

Sanatorij Gutenbrunn in mesino zdravilišče

Baden pri Dunaju. Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki. Otvorjeno celo leto. Zdravnik-vodja: Dr. O. pl. Aufschneider in ces. svetn. Dr. Podzahradsky. Prospekti zastoj.

ANTON BOČ

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na
Glinah št. 46. Nizke cene!
Točna in solidna postrežba!

Obstoj tvrdke že čez 50 let.

Odda se

1122

KOŠNJA

Več pove: M. Hauptman, Ljubljana.

Ovčjo volno

kupuje po najvišji ceni

V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

Kožarska tovarna v lepem kraju
na Hrvaškem išče izučene

strojarje

za takojšen nastop in proti dobri plači.
Stroški potovanja se povrnejo. Takojšnje ponudbe na naslov: Tvorica koža, Jakl, Karlovac, Hrvatsko.

1114

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Poletna stanovanja

2, 3 in več sob s pritliklinami, popolno opremljena, se ceno oddajo. Pojasnila daje St. C. Tauzher, trgovina z lesom, Dunajska cesta 47.

1038

Ovčjo volno

380

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana,
Mestni trg št. 22.

Iščem spretnega

uslužbenca

1107

za dostavljanje raznega blaga po mestu, kateremu so znane ulice in tvrdke. Služba se nastopi takoj. Povpraša se pri tvrdki R. RANZINGER, spedijska pisarna, Ljubljana.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških det. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496.17

V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Št. 8227.

Razglas.

Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, da se na mestnem magistratu

nadrobno prodaja krompir in fižol.

Kupi se lahko vsaka množina, tudi pol kilograma, ker se hoče s prodajo omogočiti nakup tudi od strani siromašnejših ljudi. Bolje situirani ljudje lahko kupijo večje množine. Kupi lahko brez posebne legitimacije vsakdo, ker je prodaja splošna.

Prekupcem se blaga ne prodaja.
1 kilogram fižola ribničana stane 56 h, 1 kilogram domačega krompirja pa 12 h.

Prodajni prostor: Skladišče na dvorišču mestnega magistrata.

Prodajni čas: Od 7. do 12. dopoldne.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 25. maja 1915.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v železnici se sprejme. Re-fektira se tudi na starejšo moč. Ponudbe z- navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo „Slovenca“ pod št. 1120.

U svojo odvetniško pisarno sprejem

koncipijenta

prestege črnovojniške službe; prednost imajo gospodje s pravico do substitucije. Vstop takoj.

Dr. Fran Tomineš, odvetnik v Ljubljani.

1125

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARTJE TERE
ZIJE ČESTA ŠT. 15 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Sprejme se s 1. avgustom

1112

hišnik

za hišo na Poljanah, preje tovarna za žvepljenke, ki ne opravlja nobene druge službe. Vajen mora biti domačega dela. Stanovanje prosto. Oglasiti se je pri

A. Hauptman, Ljubljana.

Delniška glavnica 8.000.000 K.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Rezer. fondi okroglo 1.000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

Zrehanje 8. in 10. junija t. l.

Cena: 1/4 srečka . K 40 1/4 srečke . K 10
1/2 srečke . „ 20 1/2 srečke . „ 5

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

1058

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Tržiču
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu

3187

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna tvrdka

modni salon

specialno damskih in otroških slaničkov, ter
svilenih čepic v najnovejših oblikah

MARIJA GOTZL, Židovska ulica šteč. 8.

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Izdaja konzorcij „Slovenca“

Tisk: »Katoliške Tiskarne«

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Popravi slaničkov
se takoj prejemajo.